

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
27012450	CPI Plurilingüe Dr. López Suárez	O Saviñao	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación primaria	Proxecto competencial	1º Pri.	1	35

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	4
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	4
4.1. Concrecións metodolóxicas	5
4.2. Materiais e recursos didácticos	8
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	9
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	9
6. Medidas de atención á diversidade	10
7.1. Concreción dos elementos transversais	11
7.2. Actividades complementarias	11
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	11
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	12
9. Outros apartados	13

1. Introducción

O que sigue é a programación didáctica para o primeiro curso do CPI Dr. López Suárez de Escarón. Como toda programación, este é un documento de apoio e de fundamentación da labor docente cara a optimización da praxis educativa que se está a levar a cabo no citado curso.

A titora do curso de 1º é Lorena María Castro Sobrado que imparte as áreas de Lengua, Lingua, Matemáticas, Ciencias Naturais, Ciencias Sociais, proxecto competencial agás as áreas de Educación Física, Música, Inglés, e Relixión que son impartidas por especialistas.

Tamén contamos co apoio das profesoras de P.T. e A.L.

A aula de 1º de primaria, a cal é a miña titoraí conta con 11 alumnos (5 nenos e 6 nenas), todos residentes no concello de O Saviñao. Podemos decir que a maioría deles teñen un nivel ecoómico-cultural medio.

Preténdese realizar unha planificación dos contidos, tarefas, actividades e metodoloxías que se van aplicar na aula, e que tentan a consecución dos obxectivo, que é a aprendizaxe do alumno.

Deste xeito márcanse e organízanse contidos que sirvan de guía e marquen a liña a seguir ao profesor, e permita aproveitar ao máximo os recursos educativos dos que dispoñemos no noso centro.

A programación é unha das fases do proceso de ensino-aprendizaxe que persegue que os alumnos adquiran as competencias básicas, desenvolvan determinadas capacidades, a través dun proceso de aprendizaxe significativo. Polo tanto a presente programación pretende ser dinámica, para modificala segundo as necesidades, e creativa para favorecer a motivación de alumnado e profesorado.

A estrutura deste documento baséase nos apartados relativos ao currículo e aos seus elementos básicos en resposta ás seguintes preguntas:

Para que ensinar?

Que ensinar?

Cando ensinar?

Que, como e cando avaliar?

Competencias e obxectivos

Contidos

Secuenciación de contidos e actividades

Metodoloxía, recursos e actividades

Criterios, momentos e procedementos de avaliación

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Concretar un plan de traballo para a realización dun proxecto ou a resolución dun problema a través da definición de obxectivos e das accións para acadalos, tendo en conta as necesidades da contorna.	1			1	1-5	3	1-2-3	
OBX2 - Desenvolver o proxecto segundo a planificación prevista mobilizando conxuntamente as competencias transversais que se requiran.	1-3		5	3	1-3	2	3	
OBX3 - Presentar os resultados asociados ao proxecto competencial empregando dun xeito respectuoso estratexias e ferramentas de comunicación adecuadas cunha linguaxe verbal e corporal positiva, control das emocións negativas e, de ser o caso, co uso de recursos informáticos e audiovisuais.	1-5	3	3	2-3	1-3			3-4

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Viajando por el mundo	Esta materia realizarase mediante un proxecto que abarcará a toda primaria e ten coma centro de interese a biblioteca e os diferentes países e culturas do mundo.	100	35	X	X	X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Viajando por el mundo	35

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer a importancia da temática do proxecto que se pretende abordar.	Entender a importancia da biblioteca en un centro e a diversidade cultural.	TI	100
CA1.2 - Valorar os recursos e materiais necesarios para a realización do proxecto.	Seleccionar recursos e materiais para a realización dos modelos.		
CA1.3 - Identificar e seleccionar a información que se precisa.	Identificar, seleccionar e analizar a información necesaria para a realización do proxecto.		
CA1.4 - Realizar, de xeito guiado, a secuencia e a temporalización das actuacións necesarias para a execución do proxecto.	Temporalizar as distintas fases do proxecto.		
CA1.5 - Prever as incidencias que se poidan producir no desenvolvemento das actuacións do proxecto e propoñer posibles solucións a estas.	Solventar incidencias que poidan xurdir.		
CA2.1 - Executar as actuacións asociadas coa secuencia e a temporalización prevista.	Ter en conta o prazo de presentación das actividades.		
CA2.2 - Aplicar os coñecementos axeitados e mobilizar as competencias cos niveis de calidade requiridos.	Traballar a comprensión lectora.		
CA2.3 - Empregar, de ser o caso, os recursos e materiais previstos para a execución das actuacións.	Contar cos recursos adecuados para poder realizar o proxecto.		
CA2.4 - Resolver, dentro do seu nivel de autonomía, ou comunicar as incidencias xurdidas durante a execución das actuacións.	Transmitir as súas necesidades, problemas e dúbidas.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.5 - Valorar os resultados logrados ao termo da execución do proxecto.	Ser crítico co traballo de cada un.		
CA3.1 - Presentar o proxecto realizado e, de ser o caso, os produtos finais obtidos.	Comenzar a expor proxectos publicamente.		
CA3.2 - Empregar unha linguaxe verbal con corrección e claridade, para enxalzar a expresividade e eficacia do discurso.	Mellorar e traballar o ámbito lingüístico.		
CA3.3 - Empregar unha linguaxe corporal e a presenza escénica como códigos comunicativos para enxalzar a expresividade e eficacia do discurso.	Ser capaz de controlar a vergoña e timidez.		
CA3.4 - Potenciar as emocións positivas na exposición e controlar, de ser o caso, a conduta asociada ás emocións negativas.	Traballar o autocontrol, medo o fracaso e as emocións.		
CA3.5 - Empregar recursos dixitais, audiovisuais ou plásticos como apoio na presentación do proxecto.	Comenzar a ser autónomo a hora das súas exposicións.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Procura e selección de información relacionada cos proxectos. - Planificación: secuenciación e temporalización. - Execución de proxectos: dinámicas e roles. - Presentación de proxectos: a expresión verbal e corporal; control das emocións e da conduta. - Uso de recursos dixitais, audiovisuais ou plásticos de apoio á comunicación para a presentación do proxecto.

4.1. Concrecións metodolóxicas

Teremos en conta no traballo diario os seguintes principios metodolóxicos ademais das distintas modalidades de agrupamentos e organización de espazos e tempos.

a) Principios metodolóxicos:

As estratexias didácticas son o conxunto de procedementos que o alumno adquire e emprega de xeito intencional co obxectivo de aprender significativamente e solucionar problemas, este tipo de estratexias deben enfocarse de cara a un proceso de ensinanza aprendizaxe que forme a un alumnado autónomo, crítico e dinámico, para iso os principios metodolóxicos nos que baseamos a proposta son os seguintes:

Dende a perspectiva epistemolóxica das diferentes áreas de coñecemento, teremos en conta os seguintes aspectos para levar a cabo unha educación de calidade:

- En cada momento hai que ter en conta o coñecemento que provén das experiencias previas e das situacións novas do alumnado.

- O coñecemento é o resultado da interacción entre as experiencias previas e as situacións novas; polo que, mais que transmitirse, constrúese mediante a práctica, co cal se pon de relevo o seu carácter construtivista, social e interactivo.

- Calquera coñecemento pode ter diferentes lecturas. Ensinar/aprender supón contrastar perspectivas, enriquecer esquemas conceptuais con novas contribucións por parte de todos, superar as lagoas e emendar os erros.

- O ensino debe buscar interaccións cada vez mais ricas e significativas entre os elementos proporcionados por diferentes soportes (textos, audiovisuais, etc.), mediadores (docentes, compañeiros, pais), métodos (xerais e especiais) e situacións ou feitos (da vida cotiá, descubrimentos, centros de interese, etc.).

Dende a perspectiva psicolóxica:

- Partir do nivel de desenvolvemento do alumnado.
- Das súas características evolutivo-madurativas específicas, en xeral.
- Do seu nivel de competencia cognitiva e metacognitiva.
- Dos coñecementos previamente construídos.
- Asegurar aprendizaxes construtivas e significativas.
- Diagnosticando os coñecementos previos que posúe.
- Conectando e integrando os contidos e estratexias previos cos novos por vivir e aprender. O alumnado, co que sabe e grazas á maneira como o profesor ou a profesora lle presentan a información, reorganiza o seu coñecemento entrando en novas dimensións, transferindo ese coñecemento a outras situacións, descubrindo os principios e procesos que o explican, mellorando a súa capacidade organizativa comprensiva para outras experiencias, ideas, valores e procesos de pensamento que vai adquirir dentro e fóra da aula.
- Favorecer a aprendizaxe autónoma.
- Desenvolvendo o profesorado un modelo curricular de natureza procesual que asegure que os alumnos e as alumnas realicen aprendizaxes significativas por si mesmos, aprendendo a aprender, adquirindo estratexias cognitivas e metacognitivas que favorezan o asentamento dunha boa memoria comprensiva (semántica). Modelo que, partindo do establecemento de redes conceptuais que permitan representar toda a estrutura da materia de xeito sinxelo e claro, das cales se poidan formar os esquemas conceptuais e cognitivos oportunos, permita a xeración de mapas cognitivos que establezan relacións entre os distintos contidos e faciliten a percepción da súa estrutura ao dar resposta adecuada aos tres interrogantes que a ciencia se fai: que (descrición) e os seus detalles (cales, como, onde e cando), por que (explicación) e para que (intervención).
- Modificando progresivamente os esquemas previos do coñecemento dos alumnos e das alumnas, desde o saber cotiá ata o saber científico.
- Potenciar a actividade.
- Facilitando a reflexión á hora da acción.
- Posibilitando que o alumno e a alumna cheguen a facer aquelas actividades que aínda non son capaces de realizar, pero si coa axuda conveniente (zona de desenvolvemento potencial).

Dende a perspectiva pedagóxica, centrarémonos en:

- Partir dunha avaliación inicial, específica e global.
  - Das súas aptitudes e actitudes.
  - Das súas necesidades e intereses.
  - Dos seus coñecementos previos, xerais e por áreas.
  - Motivar axeitadamente.
  - Creando situacións que conecten cos seus intereses e expectativas, partindo das súas propias experiencias.
  - Propiciando un clima de comunicación, cooperación e harmonía nas relacións.
  - Espertando unha motivación intrínseca que potencie o gusto por aprender, especialmente a través dunha atribución causal positiva, tanto do profesorado como do propio alumnado.
  - Analizar os esquemas previos de coñecemento.
  - Asegurando que se posúen os requisitos básicos para poder abordar a seguinte nova aprendizaxe.
  - Reforzando os conceptos previos mais débiles e sensibles.
  - Fomentar a zona de desenvolvemento potencial na adquisición dos novos coñecementos.
  - Incorporando mediante a actitude docente o exemplo adecuado que se debe seguir (currículo implícito ou latente).
  - Facilitando que poida desenvolver a súa actividade coa mínima axuda necesaria.
  - Consolidando os enlaces entre os coñecementos previos e os novos.
  - Estructurando e dosificando os novos contidos conceptuais de forma apropiada (redes, esquemas e mapas).
  - Promovendo a funcionalidade das aprendizaxes, aplicándoas e transferíndoas a outras situacións ou contidos diferentes.
  - Tendo moi en conta os coñecementos de cada materia, respectando a súa estrutura epistemolóxica, a súa lóxica interna específica e os avances do momento.
- Especificamente, estes principios deben facilitar:
- A conexión co nivel de desenvolvemento real e potencial dos alumnos e das alumnas, atendendo as súas diferenzas individuais e partindo do próximo para chegar ao afastado. Esta atención á diversidade requirirá a elaboración de programas específicos que asuman a función compensadora que pretende a Educación Primaria.
  - A comunicación a través do diálogo e a apertura a outras formas de pensar e obrar.
  - Un clima afectivo rico en vivencias baseadas no respecto mútuo, que procure a motivación necesaria para espertar, manter e incrementar o interese dos alumnos e das alumnas.
  - Progreso do xeral ao particular, de forma cíclica, en función do pensamento globalizado do alumno e da alumna, integrando as áreas coa formulación de contidos conceptuais, procedimentais e actitudinais comúns, tendo en conta a transversabilidade do currículo.

- A adaptación da acción educativa, ás diferenzas persoais (capacidade, intereses e ritmo de aprendizaxe), como base do desenvolvemento integral e autónomo.
- Espírito de grupo co exercicio da participación e a cooperación, practicando a aprendizaxe grupal, a interacción e a interrelación de iguais e de discentes e docente.
- A organización de contidos, de xeito que exista harmonía entre as metas e os medios que se utilizan para acadalas.
- A actividade constante do alumno e da alumna, xa que se entende como ferramenta básica da aprendizaxe autorregulada.
- A flexibilidade adecuada nas diversas situacións de aprendizaxe, tanto na selección da metodoloxía mais aconsellable en cada caso como nos aspectos organizativos espazo-temporais.
- A aprendizaxe construtivo-significativa, partindo da consolidación do saber anterior e do reforzo daquel que permita enlazar os organizadores previos co novo coñecemento que se debe adquirir.
- Xogo como elemento motivador fundamental na construción da moralidade, xa que regula o paso da heteronomía á autonomía persoal e social.
- A creatividade de alumnos e de alumnas e de docentes, como forma diversificada e enriquecedora de comunicación.
- Tránsito dende a formación de conceptos e a aplicación de procedementos á construción de hábitos e á definición de actitudes, que culmine a consolidación de valores e o respecto polas normas.
- Contacto escola-familia como marco afectivo-efectivo de relacións e, por extensión, de toda a comunidade educativa.

b-Medidas metodolóxicas que se levan a cabo na aula de 1º de primaria:

Falamos de Actuacións dirixidas a prever ou compensar dificultades leves mediante a adecuación do currículo ordinario, sin alterar ningún dos elementos esenciais, co fin de que a diversidade do alumnado alcance as capacidades establecidas nos obxetivos xerais de nivel. Poden ser xerais ou singulares.

Xerais:

Son o conxunto de medidas dirixidas a prever dificultades mediante a adecuación dalgún dos elementos curriculares, sin alterar a súa natureza e/ou medidas organizativas que se levan a cabo desde niveis iniciais de planificación.

Entre elas destaco as seguintes:

-Adecuación de obxetivos: Priorízanse os obxetivos para o alumnado que mostra mais necesidades.

-Organización de contidos en ámbitos integradores.

-Búscase a participación activa de todo o alumnado por igual.

-Aprendizaxe cooperativo

-Aprendizaxe individual. Coma titora conto con apoio da especialista de pedagogía terapéutica nas horas onde se imparten as materias instrumentais, co fin de conseguir que existan a menores dificultades e diferenzas de nivel entre o alumnado.

-Fomento da participación mediante:

-Combinar diferentes tipos de actividades.

-Desenrolo de estratexias que favorezan a autonomía no aprendizaxe

-Variar os tempos. Ser permisivo cos mesmos, tendo en conta as características individuais do alumnado

-Traballar o nivel afectivo posto que inda son nenos pequenos.

-Reflexionar sobre os procesos de ensinanza pola miña parte: adecuación e reaxuste.

-Reunións periódicas do equipo docente. Seguimento dos casos e intervención cando a situación o aconselle.

Conxunto de medidas dirixidas a prever e/ou compensar dificultades, mediante modificacións organizativas e/ou de elementos curriculares, sin alterar ningún dos elementos esenciais. Son:

- Medidas de ampliación e profundización

- Actividades de recuperación e reforzo

b-Medidas organizativas:

-Modalidade do reforzo:

Anterior a actividade:

Búscase crear un clima positivo de cooperación, favorecendo as relacións interpersoais así como xenerar un estilo de ensinanza mais dinámico, participativo e aberto.

Trátase de buscar a participación nas actividades de ensinanza-aprendizaxe, vocabulario novo, conceptos básicos, consignas de traballo, etc.

Esto permite adiantarse ás necesidades dos alumnos-as, reforzando a súa autoestima e axudarlle a seguir a clase de forma mais cómoda e proveitosa

Posterior á actividade.

Axústase mais ás necesidades individuais, respeta os ritmos de aprendizaxe e pode reducir a ansiedade do alumno-a durante a clase.

-Simultanea a actividade.

Adaptacións na metodoloxía, recursos e contidos axustándose ás necesidades individuais.

c) Agrupamentos:

A diversidade de agrupamentos proporciona unha mellor explotación das actividades escolares e constituíu un instrumento de adecuación metodolóxica ás necesidades dos alumnos. Os criterios de distribución do alumnado por aulas son moi diversos e teremos en conta aspectos como o punto de partida dos alumnos ao chegaren ao inicio do ciclo e curso, as peculiaridades educativas do centro e a natureza da área ou actividade.

Os criterios máis empregados na agrupación de alumnos serán o equilibrio nos grupos, o rendemento académico e ritmo de aprendizaxe, os intereses, a motivación e a natureza da área ou da actividade, fomentando na medida do posible a aprendizaxe entre iguais, a cooperación e o traballo colaborativo, a cohesión do grupo, o traballo por proxectos, a atención á diversidade, a pertenza ao centro, a mediación en conflitos e a relación co contorno e cos servizos da comunidade.

Segundo as características e necesidades do alumnado, e segundo a natureza disciplinar da actividade ou área, os tipos de agrupamentos máis empregados son: Grupo aula, pequeno grupo, equipos de traballo cooperativo e grupos de actividade, empregando unha gran parte do tempo ao traballo individualizado. En xeral, isto variará en función da actividade en cuestión, pero en principio utilizarase principalmente o pequeno grupo, variando os compoñentes do mesmo.

d) Organización dos espazos

Os espazos organizaranse de formas diversas:

- Espazos propios do grupo aula: Zona de traballo, zona de xogos e zona de plastilina e lectura.
- Outros espazos do centro: Algúns destes espazos son a biblioteca, sala de informática, aula multimedia, patio, pavillón, pistas, radio, clases das especialistas...

e) Materiais e recursos.

Material elaborado pola titora ou por outros especialistas. Pantalla dixital. Biblioteca de aula e de centro. Material elaborado pola titora para as rutinas de primeira hora e outras de orixe decorativo co fin de ir acostumándoos para a etapa de primaria sen agobialos, pensados para o seu disfrute persoal.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Caderno de aula
Lapis, pinturas, gomas, tesoiras...
Teas, papel de patronaxe, papel de deseño, panos de mesa...
Pegamento, grampas...

Neste apartado farase referencia aos recursos empregados como medio para canalizar a acción docente durante o curso escolar.

Para facer unha boa elección de materiais didácticos debemos ter en conta unha serie de criterios:

1. O material ten que ser atractivo tanto estéticamente como funcionalmente, ten que chamar a atención do neno ou nena, invitándoo a interactuar con él.
2. Os materiais deben de ser adecuados ao momento evolutivo do alumnado, adaptados as súas aptitudes, características e necesidades.
3. Que sexan asequibles e manipulables, que os nenos e nenas poidan utilizar o material de forma autónoma e independente.
4. Que potencie e favoreza a actividade motora, cognitiva, afectiva e social.
5. Que reúna as correspondentes normas de seguridade.
6. Que proporcione os estímulos correspondentes a súa elección.
7. Que non favoreza actitudes de discriminación de sexo nin belicistas.
8. Que posibilita ao alumnado todas as posibilidades de acción que este poida desenvolver.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

A avaliación inicial será o punto de referencia para a adecuación do proceso de ensino aprendizaxe (a finais do mes de setembro, comezo de outubro), revisarase a documentación académica do alumnado correspondente e comunicáronos co titor do curso anterior, sempre e cando sexa posible (neste caso a titora de infantil). Ademais aplicarase unha proba inicial, escrita ou oral que determinará o punto de partida para o desenvolvemento curricular, adecuando as características do alumnado e dando resposta á atención á diversidade. Neste caso concreto, a titora de infantil segue no centro, por eso é moito mais fácil ter unha información de axuda previa de cada alumno. Esta reunión levouse a cabo antes de comezar as clases.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	100	100
Táboa de indicadores	100	100

Criterios de cualificación:

Para avaliar teranse en conta os seguintes criterios de cualificación:

- Probas escritas e orais: ponderarase cun 70% (nas probas escritas terase en conta a ortografía, presentación e adecuación aos contidos)
- Traballo diario: ponderarase cun 10% (igualmente a ter en conta ortografía e presentación)
- Actitude do alumno/a: ponderarase cun 10% (actitude ante o traballo diario, comportamento, implicación nas tarefas etc).
- Presentación da libreta (tendo en conta a realización de tarefas feitas e a corrección posterior de ser necesario) : 10%.

Tendo en conta que cada curso académico está dividido en tres periodos ou avaliacións no que se emitirán cualificacións seguindo os criterios de anteriormente citados, reflectirase en forma numérica coas xa coñecidas equivalencias de INSUFICIENTE, SUFICIENTE, BEN, NOTABLE E SOBRESALIENTE.

Unha vez obtidos os resultados da avaliación, o alumnado promocionará ao curso seguinte sempre e cando acadese o desenvolvemento correspondente das competencias básicas e un axeitado grado de madurez.

Accederase tamén ao seguinte curso cando as aprendizaxes non acadadas non sexan un obstáculo para seguir satisfactoriamente ao novo curso. Neste caso, o centro educativo adoptará as medidas precisas para que o alumnado reciba os apoios necesarios para a recuperación de ditas aprendizaxes.

Tamén se poderá acceder ao novo curso inda que as aprendizaxes non estén acadadas cando se considere que de algunha forma “é mais positivo que o alumno supere o curso a nivel integración e relación cos semellantes que se repetise o mesmo”.

Cando o alumnado non cumpra as condicións establecidas no parágrafo anterior, permanecerá un ano mais no curso, tendo en conta que esta medida só se poderá adoptar unha soa vez ao longo de toda a etapa educativa. Esta medida deberá ir acompañada dun plan específico de reforzo educativo que os centros educativos organizarán de acordo co que estableza a Consellería de Educación e Ordenación Universitaria.

Destacar que o alumnado seguindo a nova Ley de Educación e priorizando este aspecto ante o exposto anteriormente, tan só poderá repetir nos cursos pares.

Criterios de recuperación:

Realización de agrupamentos flexibles para a atención ao alumnado nun grupo específico, con carácter temporal e aberto, e coa finalidade de facilitar a integración do alumnado no seu grupo ordinario e que, en ningún caso, suporá discriminación para o alumnado mais necesitado de apoio.

- Apoio en grupos ordinarios mediante un segundo profesor ou profesora dentro da aula, preferentemente para reforzar as aprendizaxes instrumentais básicas, no caso do alumnado que presente un importante desfase no seu nivel de aprendizaxe nas necesidades educativas concretas das áreas de Lingua castelá e literatura, lingua galega e literatura e de Matemáticas.

Medidas de tipo curricular

-Programas de reforzo de áreas ou materias instrumentais básicas.

Estes programas teñen como fin asegurar as aprendizaxes básicas de Lingua castelá/galega e literatura, e Matemáticas que permitan ao alumnado seguir con aproveitamento as ensinanzas de educación primaria.

Os programas de reforzo das áreas ou materias instrumentais básicas están dirixidos ao alumnado que se atope nalgunha das situacións seguintes:

-O alumnado que non promocionou

-O alumnado que, aínda ascendendo de curso, non superou algunha das áreas ou materias instrumentais do curso anterior .

-O alumnado no que se detecten, en calquera momento do curso, dificultades nas áreas ou materias instrumentais . O alumnado que supere os déficits de aprendizaxe detectados abandonará o programa de forma inmediata e incorporárase a outras actividades programadas para o grupo no que se atope escolarizado.

Programas de adaptación curricular:

A identificación e valoración das necesidades educativas deste alumnado realizarase, o mais cedo posible, por persoal coa debida cualificación e de acordo co procedemento establecido pola administración, e a súa escolarización rexeráse polos principios de normalización, inclusión escolar e social, flexibilización e personalización do ensino.

A adaptación curricular é unha medida de modificación dos elementos do currículo, co fin de dar resposta ao alumnado con necesidades específicas de apoio educativo.No presente curso, en principio non temos ningún alumno que necesite A.C

6. Medidas de atención á diversidade

Para unha axeitada atención á diversidade, ademais dos principios metodolóxicos descritos, hai que ter presente as seguintes medidas de atención á diversidade:

- Adecuación da Programación de Aula ás características do alumnado en canto flexibilización da temporalización e a contemplación de actividades de reforzo ou ampliación

- Reforzo educativo dentro/fóra da aula

- Acción tutorial

- Adaptacións curriculares, con carácter extraordinario.

Para por en marcha estas medidas contaremos en todo momento coa colaboración do Departamento de Orientación (orientadora, mestra de audición e linguaxe e mestra de pedagogía terapeútica).

No centro existen os seguintes documentos onde se establecen as distintas medidas de atención á diversidade: o Proxecto Educativo (PE) , o Proxecto Curricular Educativo (PCE), o Plan de Acción Tutorial (PAT), Normas de Organización e Funcionamento (NOF) e a Programación Xeral Anual (PXA).

Trabállanse dende o PE os valores de solidariedade e cooperación, participación , integridade, responsabilidade, liberdade, educación para a paz, autoestima, autonomía, seguridade, espírito crítico, escola non sexista..., téntase dar resposta aos intereses e necesidades de todo o alumnado dando prioridade a aqueles casos que, pola súa complexidade, presenten maiores necesidades de atención. Implicámonos nestas medidas todo o profesorado, familia e persoas que participen en cada caso en particular, sexan ou non da comunidade educativa.

Os agrupamentos faranse seguindo os criterios de heteroxeneidade e non discriminación, o alumnado con NEE será distribuído intentando incluír no mesmo grupo a aqueles nenos e nenas que teñan necesidades similares.

Imos propoñer as seguintes actuacións para atender as necesidades especiais dentro deste curso escolar, (non podendo metelas todas neste plan pois resulta imposible pola limitación de espazo). Estas medidas de actuación serán asumidas polo profesor tutor da aula en colaboración co PT e AL contando co asesoramento do DO e o EOE.

O programa de actuación de cada caso particular estará contemplado no PAT dun xeito mais específico e amplo.

- Programa de modificación de conduta para evitar comportamentos improcedentes.

- Programa de concienciación e aceptación das diferenzas.

- Plan para previr dificultades de lecto-escritura .

- Nofc que recollerá normas do centro en relación ás medidas organizativas que teñan en conta ao alumnado con NEE. Como: actitudes de convivencia e non discriminación con relación ás diferenzas individuais.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1
ET.1 - Comprensión da Lectura	X
ET.2 - Expresión Oral e Escrita	X
ET.3 - Comunicación Audiovisual	X
ET.4 - Competencia Dixital	X
ET.5 - Fomento da Creatividade, do Espírito Crítico e Científico	X

Observacións:

Como xa comentei anteriormente, o proxecto competencial, levarase a cabo para todo o centro utilizando como centro de interese a biblioteca e as diferentes culturas. Moitas actividades desta área levaráanse a cabo mediante excursións, charlas, exposicións.... que inclúa a todo o centro. Por outro lado todas as celebracións e conmemoracións reflectidas no calendario escolar son idóneas para traballar no proxecto competencial. É unha asignatura clave para mellorar nas competencias según a miña opinión.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Participación na semana cultural.	Difusión informativa do proxecto.	X	X	X

Observacións:

Formarán parte da PXA do centro. Falamos de excursións, visitas, festas, tradicións, convivencias.... Poñérase coma ferramentas todo o que esté o alcance dos mestres, que sirva para conseguir unha igualdade e respecto entre o alumnado, así coma ilusión, empatía e aceptación das diferenzas,

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
Adecuación á temporalización do proxecto pensado.

Toma de medidas de atención á diversidade para atender ao alumnado con NEAE no deseño das actividades
Metodoloxía empregada
Adecuación do nivel de dificultade ás necesidades do alumnado
Participación activa de todo o alumnado
Utilización de distintas estratexias metodolóxicas en función das unidades didácticas
Coordinación co resto do equipo docente e coas familias ou as persoas titoras legais
Apoio e implicación por parte das familias no traballo do alumnado
Outros
Utilización dos distintos instrumentos de avaliación

Descrición:

Respondendo a estas cuestións, poderemos planificar mellor a programación en cada momento que consideremos oportuno co fin de mellorar a nosa práctica docente e os resultados do noso alumnado.

1. Procedemento

- No que respecta aos obxectivos:
  - Conseguimos chegar a un acordo con respecto ao obxectivos que se perseguen en cada nivel?
  - Estes obxectivos están secuenciados con respecto aos de niveis anteriores?
  - Concretáronse o suficiente como para guiar a nosa intervención educativa?
  - Fan referencia ás capacidades coas que se relacionan cada unha das áreas?
- No que se refire aos contidos:
  - Están secuenciados con respecto aos previstos nos cursos anteriores?
  - Explicitan os mínimos esixibles para cada curso?
  - Relaciónanse de xeito natural cos temas de carácter transversal (educación en valores, fomento de la lectura e TIC) e cos intereses e a vida cotiá del alumnado?
  - Planifícanse as relacións dos contidos desta materia cos doutras materias que cursa o alumnado neste ciclo, para dotar de sentido global e funcionalidade as aprendizaxes?
    - No relativo á metodoloxía:
      - Están previstas axudas pedagóxicas dentro das explicacións?
      - Os materiais curriculares que serven de apoio a esta Programación foron valorados e seleccionados atendendo aos seus aspectos técnico, curricular e de educación en valores?
      - Adecuáronse os espazos previstos segundo a funcionalidade dos mesmo?
      - Equilibrouse o uso dos distintos tipos de agrupamentos nas diferentes actividades: gran grupo, pequenos grupos, parellas e individualmente?

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

A principal referencia da que se disporá para este procedemento de seguimento e autoavaliación será a temporalización definida ao inicio do curso, debéndose analizar de xeito periódico se o programado se corresponde coas necesidades do alumnado, de modo que o desenvolvemento das unidades didácticas siga o calendario previsto. O documento elaborado para levar dito seguimento constituirase como un caderno de traballo na aula. Neste caderno do profesor, reflectirase o desenvolvemento efectivo das sesións, facendo fincapé no aproveitamento destas e dos recursos dispoñibles.

9. Outros apartados